

Autottoman kulkijan ajatuksia lähimatkailusta

Olen tehnyt retkiä eri kohteisiin Etelä-Karjalassa ja samalla huomioinut myös kohteiden saavutettavuutta autottoman matkailijan näkökulmasta. Olen kiinnostunut luontokohteista ja -reiteistä. Myös esteettömyys kiinnostaa, sillä sairastan Parkinsonin tautia, joka edetessään heikentää liikuntakykyä. Toistaiseksi olen pystynyt liikkumaan normaalisti. Haluaisin kuitenkin tulevaisuudessakin käydä lähiseudun luonto- ja muita nähtävyyksiä katsomassa, mutta onnistuuko se?

Kylillä on luontokohteita, jotka ovat kyläläisten tiedossa, mutta muille tuntemattomia. Ehkä osa kohteista halutaankin pitää oman kylän tietona häiriköiden ja ilkivallantekijöiden pelossa. Mutta lähimatkailun kehittymisen kannalta olisi hyvä, jos luontopolkuja ja -reittejä olisi lähiseudulla enemmän. Entisiä, nyt jo kadonneita, reittejä kylien välillä voisi elvyttää. Vaikka haasteena voi olla entisten metsien muuttuminen hakkuuaukoiksi ja ryteiköiksi ja polkujen katoaminen.

Saavutettavuus

Kesällä on paljon tapahtumia kylissä eri puolilla Etelä-Karjalaa. Ja moni museo ja kahvila on avoinna vain kesäaikaan. Mutta silloin kun on tarjontaa ja matkailijat liikkeellä, ei ole joukkoliikennettä. Pääosa haja-asutusalueen linja-autovuoroista ajetaan vain koulupäivinä ja ne vuorot, joita kesällä ajetaan, palvelevat lähinnä vain paikkakunnalla asuvia. Syksyllä olisi enemmän linja-autovuoroja, mutta museot ja kahvilat ovat kiinni. Tapahtumiakaan ei järjestetä kuin viikonloppuisin, ja silloin taas eivät linja-autot kulje. Nurinkurista. Kutsutaksiliikenteestäkään ei ole nykyisellään matkailijalle apua.

Saavutettavuuteen liittyy vahvasti maakunnan sisäinen liikenne. Liikkuminen majoitusliikkeisiin sekä matkailu- ja luontokohteisiin on hankalaa, jos käytävissä ei ole omaa tai vuokra-autoa tai venettä. Sujuvien liikenneketjujen aikaansaaminen lento- ja junayhteyksiltä matkailukohteisiin on tarpeellista, jotta matkailu voi kasvaa. Laivaliikenteen, vene- ja retkisatamaverkoston, laivaväylien ja veneilypalvelujen kehittäminen tukee saavutettavuutta ja mahdollistaa matkailijan pääsyn Saimaalle. Etelä-Karjalan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa 2030 tavoitteeksi asetetaan joukkoliikenteen edellytysten parantaminen, käytön lisääminen sekä matkustajamäärien lisääminen. Tässä yhteydessä on huomioitava matkailijoiden sekä matkailun parissa työskentelevien tarpeet. (Etelä-Karjalan matkailustrategia 2015-2020)

Omilla retkilläni huomasin myös, että linja-autoaikatauluja oli hankala löytää ja muutakin kohteisiin liittyvää tietoa sai hakea monesta paikasta. Vasta tätä blogia kirjoittaessani löysin **Etelä-Karjalan tapahtumakalenterin**. Sieltä löytyy monenlaisia tapahtumia eripuolilta Etelä-Karjalaa. Kun aikataulut ja linkit aikatauluihin saisi myös kootuksi yhteen paikkaan.

Hiukan kateellisenä luin **Visit Mikkelin** sivustolta Saimaa Hop On Hop Off -bussi-laiva - matkapaketeista. Voisiko Etelä-Karjalassakin olla jotain vastaavaa?

Saimaa Hop On Hop Off: Helposti ja ympäristöystävällisesti Saimaan seudun luonto- ja matkailukohteisiin! Hyppää kyytiin ja avaa aistit upealle järviluonnolle!

Takuulähtöisillä retkillä voit nousta esimerkiksi Mikkelistä Puumalaan vievään bussiin, joka pysähtyy muun muassa Anttolan satamassa, Pistohiekalla ja Sahanlahdessa. Bussi- ja laivakuljetuksen kyydillä pääset myös Saimaa Geopark -alueen suosituille retkeilyreiteille.

Tiesitkö, että yhteiskuljetusten avulla pienennetään matkailijoiden hiilijalanjälkeä verrattuna siihen, jos jokainen matkustaisi saman matkan omalla autollaan tai perämoottoriveneellään? *Mikä olisi parempi tapa tutustua Saimaan seudun upeaan luontoon ja nähtävyyksiin kuin lähteä valmiiksi paketoitulle päiväretkelle?* (Visit Mikkelin, Saimaa Hop On Hop Off 2023)

Voisiko täällä Etelä-Karjalassakin kokeilla bussiretkiä? Esimerkiksi Ruokolahden kirkonmäelle ja Rautjärven Kollaa- ja Simo Häyhä -museolle, Hiitolanjoelle ja Jäppiläniemen taidetielle sekä Päivä museotiellä -tapahtumaan. Myös Parikkalan patsaspuistoon ja Siikalahdelle voisi järjestää bussiretken. Ja Luumäen suuntaan Kotkaniemeen ja Salpalinjalle.

Esteettömyys

Esteettömyyden määritelmä: kaikenlaisten ihmisten huomiointi rakennetun ja fyysisen ympäristön suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Röyryn kotiseututalo ja Kollaa- ja Simo Häyhä -museo eivät olleet esteettömiä. Oli korkeita kynnyksiä ja portaita. Parikkalan patsaspuistossa taas polut olivat kapeita ja paikoitellen epätasaisia. Vanhoja kulttuurihistoriallisia rakennuksia voi muuttaa esteettömiksi hienovaraisesti rakennuksen ominaispiirteet huomioiden. Esteettömyys tai osittainen esteettömyys lisää ihmisten yhdenvertaisuutta, parantaa asiakaspalvelua ja lisää kävijöiden määrää.

Tietoa esteettömyydestä löytyy :

<https://kotiseutuliitto.fi/blogi/kulttuurihistorialliset-rakennukset-esteettomiksi/>

https://www.kulttuuriakaikille.fi/saavutettavuus_tarkistuslistat_arvioinnin_tueksi.

<https://www.invalidiliitto.fi/esteettomyys/invalidiliiton-esteettomyystyo>

Luontomatkailussa esteettömyyttä on huomioitu enemmän. LAB- ammattikorkeakoulu on edistänyt Etelä-Karjalassa esteetöntä luontomatkailua sekä tehnyt oppaan *Yhdenvertaisuutta luontomatkailuun: Esteettömien ja saavutettavien luontomatkailupalveluiden suunnittelu*. Esteettömiä luontokohteita ovat ainakin Sarviniemi ja Päihänniemi Taipalsaarella ja Onkilammen laavu Savitaipaleella. Haikolan laavu Taipalsaarella on osittain esteetön ja Parikkalan Siikalahdellakin on esteetön lava lintujen katselua varten. (Lähde: **ekvas.fi**)